

Příspěvek k poznání ptactva (Aves) Hořovicka

Contribution to the knowledge of bird fauna (Aves) of the Hořovice region (central Bohemia)

Jan VEVERKA

U Remízku 1214, 268 01 HOŘOVICE

Autor v tomto příspěvku vychází z údajů publikovaných v Atlasu hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989 (ŠŤASTNÝ et al. 1997), které doplňuje o poznatky ze svých vlastních pozorování některých ptačích druhů na území Hořovicka (čísla mapových polí 6149 a 6249 (PRUNER et MÍKA 1996)) v průběhu uplynulého desetiletí.

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*)

V Atlasu hnízdního rozšíření není ve čtverci 6149 vůbec uváděn. Autorem zde sledováno úspěšné hnízdění již po několik let na starém nepoužívaném komínu při jižním okraji města Žebrák. V roce 2000 zde byla vyvedena dvě mláďata. Rodiče byli sledováni při sběru potravy např. i v korytu Červeného potoka v Hořovicích, přímo pod mostem Valdek, kde je velmi čilý dopravní ruch, který ovšem ptákům nijak nevadil a nechali k sobě poměrně blízko přiblížit i člověka. Poměrně zajímavá je skutečnost, že nikde jinde v okolí čápi bílí nehnízdí a autorem jsou na Hořovicku při pochůzkách sledováni relativně méně často než čápi černí.

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

V Atlasu hnízdního rozšíření není z uvedených mapovacích polí vůbec uváděn. Výskyt čápů černých na Hořovicku byl ve Zprávách ČSO autorem již podrobněji popisován (cf. VEVERKA 1999). Druh zde byl poměrně pravidelně pozorován i v průběhu roku 2000.

Káně lesní (*Buteo buteo*)

V Atlasu uváděno hnízdění ve čtverci 6249 pouze jako možné. Autorem zde v devadesátých letech opakovaně pozorována obsazená hnízda v brdských lesích v katastru obce Kleštěnice.

Koroptev polní (*Perdix perdix*)

V Atlasu není ze čtverce 6249 vůbec uváděna. Autorem zde v katastru obce Kleštěnice v devadesátých letech opakovaně pozorovány samice vodící mláďata, např. 6. července 1999 pozorována samice s nejméně pěti velmi mladými kuřaty.

Strakapoud malý (*Dendrocopos minor*)

V Atlasu není ze čtverce 6249 vůbec uváděn. Hnízdění zde autorem nedoloženo, nicméně vzhledem k pravidelnému pozorování adultních jedinců v katastru obce Kleštěnice jej lze pokládat za možné (prokázané je hnízdění v sousedním mapovacím poli 6149).

Kos černý (*Turdus merula*)

V Atlasu je hnízdění ze čtverce 6249 uvedeno pouze jako pravděpodobné. Autorem zde v r. 1990 pozorováno hnízdění v křovinatém porostu v údolí Jalového potoka pod obcí Kleštěnice.

Ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*)

V Atlasu není ze čtverce 6249 vůbec uváděn. Hnízdění zde autorem nedoloženo, nicméně vzhledem k pravidelnému pozorování jedinců v katastru obce Kleštěnice v různých sezónních aspektech jej lze pokládat za možné (prokázané je hnízdění v sousedním mapovacím poli 6349).

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

V Atlasu je hnízdění ze čtverce 6249 uvedeno pouze jako možné. Špačci zde v průběhu devadesátých let pravidelně úspěšně hnízdili v budce vyvěšené ve střední části obce Kleštěnice.

Vrabec domácí (*Passer domesticus*)

V Atlasu je hnízdění ze čtverce 6249 uvedeno pouze jako pravděpodobné. Autorem bylo v průběhu devadesátých let pravidelně pozorováno v obci Kleštěnice úspěšné hnízdění na dvou místech, v obou případech se jednalo o větrací otvory v hospodářských budovách.

Křivka obecná (*Loxia curvirostra*)

V Atlasu není ze čtverce 6249 vůbec uváděna. Autorem zde v katastru obce Kleštěnice 29. května 1999 sledována dvě poměrně čerstvě vylétlá mláďata, z čehož se dá usuzovat, že hnízdění je i v tomto mapovacím čtverci pravděpodobné (prokázané je hnízdění v sousedním čtverci 6250).

Uvedme ještě jedno z ekologického hlediska zajímavé pozorování **skorce vodního** (*Cinclus cinclus*). Autor jej v dubnu roku 2000 opakovaně sledoval v ranních hodinách na dolním toku Litavky pod mostem v Lochovicích (mapovací pole 6149). Skorec se zde pohyboval na jezu, přímo mezi naplaveninami, které se zde zachycovaly, včetně odpadu (PET láhve, kusy plastů). I toto pozorování potvrzuje skutečnost, že skorec přestává být typickým indikátorem čistých toků, jak uvádí i POKORNÝ (2000).

Summary

Data on bird fauna of the Hořovice region (Beroun District, Central Bohemia; grid mapping codes 6149 and 6249) obtained in the period 1990-2000 are given in the paper. Details on sites are included as well as comparisons with data from the 1985-89 Atlas of Distribution of Breeding Birds in the Czech Republic.

Literatura

- Pokorný J. 2000: Skorec vodní (*Cinclus cinclus*). *Ochrana přírody*, 55: 176-177.
- Pruner L., Míka P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. *Klapalekiana*, 32, Suppl.: 1-115.
- Štastný K., Bejček V. et Hudec K. 1997: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989. H&H, Jinočany.
- Veverka J. 1999: Výskyt čápa černého (*Ciconia nigra*) na Hořovicku. *Zprávy ČSO* 49: 17.